

Notitie Energietoeslag voor Lokaal FNV

Om lage inkomens tegemoet te komen voor de stijgende energieprijzen, krijgen gemeenten de taak om een energietoeslag van 800 euro uit te keren aan minimahuishoudens. Door middel van onderstaande notitie willen we kaderleden die op lokaal niveau actief zijn informeren. Om de energietoeslag uit te kunnen keren is een wetswijziging nodig. Onderstaande informatie kan dus nog veranderen. Meer informatie: Jessica.vanRuitenburg@fnv.nl

Wat is de energietoeslag?

Door de stijgende energieprijzen dreigen veel huishoudens in financiële problemen te komen, met name huishoudens die rond moeten komen van een laag inkomen. Om huishoudens tegemoet te komen heeft de regering een aantal maatregelen genomen, waaronder het verlagen van de energieprijzen. Gemeenten gaan een energietoeslag van 800 euro per huishouden uitkeren aan minima. Om de energietoeslag uit te kunnen keren, wordt gebruik gemaakt van de wettelijke mogelijkheden van de bijzondere bijstand. Er ligt nu een spoedwet klaar, maar de gemeenten kunnen nu al de energietoeslag aan minima uitkeren. Huishoudens met een bijstandsuitkering en een IOAW- of IOAZ-uitkering krijgen de toeslag automatisch. Andere groepen, zoals werkenden en zelfstandigen met een minimuminkomen en AOW'ers zonder aanvullend pensioen, moeten de toeslag zelf aanvragen bij hun gemeente. Spaargeld, vermogen of het hebben van een eigen huis wordt niet meegeteld voor het inkomen om te kijken of je in aanmerking komt voor de energietoeslag. Gemeenten bepalen zelf welke inkomens in aanmerking komen voor de energietoeslag. De meeste gemeenten hanteren daarvoor een grens van 110% of 120% van het sociaal minimum. Zolang de tegemoetkoming nog niet geregeld is kun je ook vast via het geldloket van de gemeente om hulp vragen. Er is een landelijk telefoonnummer, 0800-8115, waar mensen met geldzorgen anoniem terecht kunnen voor advies op maat en doorverwezen worden naar passende hulp.

Wat vindt FNV van de energietoeslag?

De FNV is voorstander van gerichte maatregelen om mensen in nood te kunnen helpen. Tegelijkertijd wil de FNV ook dat er snel werk wordt gemaakt van het halen van de klimaatdoelstellingen en van het isoleren van huizen zodat mensen ook minder energiekosten maken. De FNV heeft daarom eerder samen met de Woonbond en Milieudefensie gepleit voor het verhogen van de huurtoeslag, omdat verreweg de meeste mensen in energiearmoede een huurhuis hebben. Helaas heeft de regering dit niet overgenomen.

De FNV was kritisch op het idee om via de gemeenten huishoudens met een laag inkomen te bereiken. De gemeenten hebben moeite om alle lage inkomens te bereiken, zoals de werkenden en sommige ouderen. Bovendien mogen gemeenten zelf de inkomensgrenzen stellen voor het uitkeren van de energietoeslag. De FNV vindt dat het niet moet uitmaken in welke gemeente je woont of je in aanmerking komt voor een energietoeslag. De FNV dringt er bij de regering op aan dat de energietoeslag niet alleen ter beschikking komt voor huishoudens met een inkomen op bijstandsniveau, maar ook voor inkomens net boven het minimumloon. Zij hebben nog steeds een laag inkomen, waar moeilijk van rond te komen is.

Daarnaast blijft de FNV inzetten op structurele maatregelen om mensen uit de armoede te houden. Het minimumloon moet omhoog, met daaraan volwaardig gekoppeld de uitkeringen en de AOW.

Wat is energiearmoede?

Wanneer huishoudens meer dan 10% van hun inkomen kwijt zijn aan het verwarmen van hun huis om prettig te kunnen wonen, kan er sprake zijn van energiearmoede. Naast hoge energiekosten gaat het er ook om dat mensen een laag inkomen hebben. Er is geen sprake van energiearmoede wanneer mensen wel een redelijk inkomen hebben, maar tegelijkertijd hoge energiekosten vanwege een verwarmd zwembad in de tuin. Energiearme huishoudens geven gemiddeld 13 tot 20% van hun inkomen uit aan energie. Een gemiddeld huishouden 5%.

TNO heeft in het najaar van 2021 berekend dat ongeveer 7% van alle huishoudens in Nederland energiearm zijn. Dat waren er toen 550.000 huishoudens. Volgens TNO neemt het aantal energiearme huishoudens toe tot minimaal 700.000. Binnen deze groep zijn er 250.000 huishoudens die én een laag inkomen hebben én een slecht geïsoleerde woning én dus veel energiekosten maken. Daarnaast zijn er ook ongeveer 140.000 mensen die in verborgen energiearmoede leven. Vanwege geldtekort zetten zij de verwarming uit.

Lage inkomens hebben vaak geen spaargeld om plotseling hogere rekeningen op te kunnen vangen. Ze wonen vaker in slecht geïsoleerde woningen en hebben geen geld om hun huis te verduurzamen. Of ze zijn afhankelijk van huisbazen en woningcorporaties.